

සෞච්ඡරිය පාඨය

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා සඛිතාමච්ඡි සාවඤ්ඤාං අනුප්පතො හොති භගවනං දසසනාය. අසෙසාසි ඛො ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරාණදුකිසිකා 'අයොසා කිර සඛිතාමච්ඡි සාවඤ්ඤාං අනුප්පතො'ති. සා දාරකං ආදාය ජේතවනං අගමාසි. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා සඛිතාමච්ඡි අඤ්ඤාකරසමීං රුකඛමුලෙ දිවාචිහාරං නිසිනො හොති. අථ ඛො ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරාණදුකිසිකා යෙනායසමා සඛිතාමච්ඡි තනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිතවා ආයසමනං සඛිතාමච්ඡිං එතදවොච: 'බුද්දපුත්තා'මහි සමණ; පොස ම'නති. එවං වුතෙන ආයසමා සඛිතාමච්ඡි තුණහි අහොසි. දුකියමපි ඛො ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරාණදුකිසිකා ආයසමනං සඛිතාමච්ඡිං එතදවොච: 'බුද්දපුත්තා'මහි සමණ පොස ම'නති. දුකියමපි ඛො ආයසමා සඛිතාමච්ඡි තුණහි අහොසි. තතියමපි ඛො ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරාණදුකිසිකා ආයසමනං සඛිතාමච්ඡිං එතදවොච: 'බුද්දපුත්තා'මහි සමණ; පොස ම'නති. තතියමපි ඛො ආයසමා සඛිතාමච්ඡි තුණහි අහොසි. අථ ඛො ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරාණදුකිසිකා තං දාරකං ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරතො නිකඛිපිතවා පකකාමි 'එස තෙ සමණ, පුතො පොස න'නති. අථ ඛො ආයසමා සඛිතාමච්ඡි තං දාරකං නෙව ඔලොකෙසි, නපි ආලපි. අථ ඛො ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරාණදුකිසිකා අවිදුරං ගන්තවා අපලොකෙතති අද්දස ආයසමනං සඛිතාමච්ඡිං තං දාරකං නෙව ඔලොකෙතනං නපි ආලපනං. දිසවාන'ස්සා එතදහොසි: 'න වායං සමණො පුතෙනනපි අඤ්ඤාකො'ති. තතො පටිනිවත්තවා දාරකං ආදාය පකකාමි. අද්දසා ඛො භගවා දිඛේඛන වකඛුනා විසුද්ධන අතිකකතමානුසකෙන ආයසමතො සඛිතාමච්ඡිසු පුරාණදුකිසිකාය එවරුපං විප්පකාරං. අථ ඛො භගවා එතමඤ්ඤාං විදිතවා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි:

ආයනතිං නාහිනඤ්ඤා - පකකමනතිං න සොචති;
සඛිතා සඛිතාමච්ඡිං මුතං - තමහං බුද්ධිං බ්‍රාහ්මණ'නති.

සංගාමච්ඡි සූත්‍රය

මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවඤ්ඤාං, සැවැත්නුවර; ජේතවනෙ, දෙව්රම් වෙහෙර; අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ, අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි; විහරති; වාසය කරන සේක, තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; ආයසමා සංගාමච්ඡි, ආයුෂ්මත් සංගාමච්ඡි තෙර; භගවනං දසසනාය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැකීමට; සාවඤ්ඤාං, සැවැත්නුවරට; අනුප්පතො හොති, පැමිණියේ වෙයි; ආයසමතො, ආයුෂ්මත්; සඛිතාමච්ඡිසු, සංගාමච්ඡි තෙරුන්ගේ; පුරාණදුකිසිකා, පෙර බිරිඳ; අයොසා කිර සඛිතාමච්ඡි, සංගාමච්ඡි ආර්යයන් වහන්සේ; සාවඤ්ඤාං, සැවැත්නුවරට; අනුප්පතො ඉති, පැමිණියේ යැයි; අසෙසාසි, අසුවා ය; සා, ඇය; දාරකං ආදාය, දරුවා රැගෙන; ජේතවනං, දෙව්රම් වෙහෙරට; අගමාසි, ගියා ය;

තෙන බො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; ආයසමා සංගාමජී, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙර; අඤ්ඤකරසමී, එක්තරා; රුකබමුලෙ, ගසක් මුල; දිවාචිතාරං, දිවා විහරණයෙන්; නිසිනෙනා හොති, හුන්තේ වෙයි; අථ බො, ඉක්බිති; සඛගාමජ්ඣස, සංගාමජී තෙරුන්ගේ; පුරාණදුතියිකා, පෙර බිරිඳ; යෙනායසමා සංගාමජී, සංගාමජී තෙර යම් තැනක ද; තෙන උපසංකමී, එතැනට එළඹියා ය; උපසඛකමීඤ්ඤා, එළඹ; ආයසමනං සඛගාමජීං, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙරුන්ට; එතදවොච, මෙය කීවා ය; “සමණ, ශ්‍රමණය; බුදුදුපුත්තා අමහි, කුඩා පුතෙකු ඇත්තියක් වෙමි; මං, මා; පොස, පෝෂණය කරන්න;” ඉති, යනුවෙනි; එවං වුතෙන, මෙසේ කී කල්හි; ආයසමා සංගාමජී, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙර; කුණහී අහොසි, නිහඬවිය; දුතියං අපි, දෙවනුව ද; බො, වනාහි; ආයසමනො සඛගාමජ්ඣස, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙරුන්ගේ; පුරාණදුතියිකා, පෙර බිරිඳ; ආයසමනං සඛගාමජීං, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙරුන්ට; එතං අවොච, මෙය කීවා ය; “සමණ, ශ්‍රමණය; බුදුදුපුත්තා අමහි, කුඩා පුතෙකු ඇත්තියක් වෙමි; මං, මා; පොස, පෝෂණය කරන්න;” ඉති, යනුවෙනි; දුතියමපි බො, දෙවනුව ද වනාහි; ආයසමා සඛගාමජී, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙර; කුණහී අහොසි, නිශ්ශබ්ද විය. තතියං අපි බො, තෙවනුව ද වනාහි; ආයසමනො සඛගාමජ්ඣස, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙරුන්ගේ; පුරාණදුතියිකා, පෙර බිරිඳ; ආයසමනං සඛගාමජීං, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙරුන්ට; එතදවොච, මෙය කීවා ය; “සමණ, ශ්‍රමණය; බුදුදුපුත්තා අමහි, කුඩා පුතෙකු ඇත්තියක් වෙමි; මං, මා; පොස, පෝෂණය කරන්න;” ඉති, යනුවෙනි; තතියං අපි බො, තෙවනුව ද වනාහි; ආයසමා සඛගාමජී, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙර; කුණහී අහොසි, නිශ්ශබ්ද විය. අථ බො, ඉක්බිති; ආයසමනො සඛගාමජ්ඣස, ආයුෂ්මත් සංගාමජී තෙරුන්ගේ; පුරාණදුතියිකා, පෙර බිරිඳ; තං දාරකං, ඒ දරුවා; ආයසමනො, ආයුෂ්මත්; සඛගාමජ්ඣස, සංගාමජී තෙරුන්ගේ; පුරනො, ඉදිරියෙහි; නිකබ්භිඤ්ඤා, තබා; “සමණ, ශ්‍රමණය; තෙ, ඔබගේ; එසො පුතෙනා, මේ පුතාය; නං, ඔහුව; පොස ඉති, පෝෂණය කරන්නැයි; පකකාමී, ගියා ය. අථ බො, ඉක්බිති; ආයසමා, ආයුෂ්මත්; සඛගාමජී, සංගාමජී තෙර; තං දාරකං, ඒ දරුවා දෙස; තෙච ඔලොකෙසි, නොම බැලී ය; නපි ආලපි, කථා ද නො කළේ ය; අථ බො, ඉක්බිති; ආයසමනො, ආයුෂ්මත්; සඛගාමජ්ඣස, සංගාමජී තෙරුන්ගේ; පුරාණදුතියිකා, පෙර බිරිඳ; අවිදුරං, නොදුරට; ගන්ඤ්ඤා, ගොස්; අපලොකෙනහී, ආපසු බලන්නී; තං දාරකං, ඒ දරුවා; තෙච ඔලොකෙනනං, නොබලන; නපි ආලපනං, කථා නොකරන; ආයසමනං, ආයුෂ්මත්; සංගාමජී, සංගාමජී තෙර; අදදස, දුටුවා ය; දිසාන, දැක; අසසා, ඇයට; එතදහොසි, මෙම අදහස ඇති විය; “අයං සමණො, මේ ශ්‍රමණ තෙම; පුතෙන අපි, පුත්‍රයාගෙනුදු; න අපීකො, ප්‍රයෝජන ඇත්තෙක් නොවේ;” ඉති, යනුවෙනි.

තනො, ඉක්බිති; පටිනිවත්තිඤ්ඤා, නැවතී; දාරකං, දරුවා; ආදාය, රැගෙන; පකකාමී, ගියා ය; හගවා බො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි; විසුද්ධන, පිරිසිදු වූ; අතිකකන්තමානුසකනෙ, මිනිස් ඇස ඉක්මවූ; දිබ්බන වකඤ්ඤා, දිවැසින්; ආයසමනො, ආයුෂ්මත්; සඛගාමජ්ඣස, සංගාමජී තෙරුන්ගේ; පුරාණදුතියිකාය, පෙර බිරිඳගේ; එවරුපං, මෙබඳු; විපසකාරං, විප්‍රකාරය; අදදසා, දුටුසේක.

අථ බො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං අස්ථං, මේ කරුණ; විදිඤ්ඤා, දැන; තායං වෙලායං, එම වේලාවෙහි; ඉමං උදානං, මේ උදානය; උදානෙසි, උදන් ඇතු සේක.

“ආයතනික, එන්තිය දැක; න අභිනන්දනී, සතුටු නො වෙයි; පක්කමනනි, බැහැර යන්තිය දැක; න සොවනී, ශෝක නො කරයි; සඛගා, ඇලීම්වලින්; මුත්තං, මිදුණු; තං සංගාමජිං, ඒ සංගාමජී හික්කුච්ච; බ්‍රාහ්මණං ඉතී, බ්‍රාහ්මණයෙකැයි; අහං, මම; බ්‍රෑමී, කියමි.”

අභ්‍යාස

01. පහත සඳහන් සංවාදය සිංහලට නඟන්න.

අඤ්ඤතරා වනිතා:- ‘අරෙ හගිනි’ න ත්වං ජානාසී. හියො සායණහසමයෙ ආයසමා සංගාමජී සාවඤ්චං අනුප්පනෙතා’ති
 පුරාණදුකිසිකා:- ‘කිං ත්වං සචචං වදසී. උදාහු මුසා?’
 අඤ්ඤතරා වනිතා:- ‘අහං කීමඤ්චය මුසා හණාමී ත්වමෙච ජේතවනං ගතත්වා සචචං ජානෙය්‍යාසී’
 පුරාණදුකිසිකා:- ‘භවතු සීසමෙච ජේතවනං ගමිස්සාමි’ (ගතත්වා)
 අඤ්ඤතරො ථෙරො:- ‘උපාසිකෙ කත්තං නු ඛො ත්වං ගච්ඡසී දිවා දිවස්ස’
 පුරාණදුකිසිකා:- ‘හනෙන එතරහි ආයසමා සංගාමජී කත්තං විහරති?’
 අඤ්ඤතරො ථෙරො:- ‘පස්සසී ත්වං උපාසිකෙ; තච දකඛිණදිසායං චංකමනභුමි, තත්තං ආයසමා සංගාමජී චංකමති’
 පුරාණදුකිසිකා:- ‘හනෙන සංගාමජී බුද්දපුත්තාමහි පොස මං’
 ආයසමා සංගාමජී:- ‘තුණහී අහොසී’
 පුරාණදුකිසිකා:- ‘එස තෙ සමණ පුත්තො පොස නං’
 ආයසමා සංගාමජී:- ‘තුණහී අහොසී’
 පුරාණදුකිසිකා:- ‘න වායං සමණො පුත්තනපී අත්තො හොති අහමෙච දාරකං ආදාය ගමිස්සාමි’

02. පහත සඳහන් යෙදුම් භාවිත කර පාලි වාක්‍යය පහක් ලියන්න.

- i. තෙන ඛො පන සමයෙන
- ii. තායං වෙලායං
- iii. අච්චුරං ගතත්වා
- iv. එතමත්තං විදිත්වා
- v. අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමුලෙ

03. කාන්තාවන් හා දරුවන් දැකීමෙන් පෘථග්ජන පුද්ගලයන් තුළ ඇතිවෙන සෞන්දර්යාත්මක හැඟීම් මොනවා දැයි විස්තර කරන්න.

04. රහතන් වහන්සේ කාන්තාවන් හා දරුවන් වැනි සාමිස වස්තු පිළිබඳ දක්වන ආකල්පය කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.

ගබහිනීසුතනං

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා සාවතීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පරිබ්බාජකස්ස දහරා මාණවිකා පජාපතී හොති ගබහිනී උපවිජ්ඤාඤා. අථ ඛො සා පරිබ්බාජකා තං පරිබ්බාජකං එතදවොච: "ගච්ඡ ත්වං බ්‍රාහ්මණ, තෙලං ආහර; යං මෙ විජාතාය භවිස්සති"ති. එවං වුතෙන සො පරිබ්බාජකො තං පරිබ්බාජකං එතදවොච: "කුතො පනා'හං හොති තෙලං ආහරාමී"ති. දුතියමපි ඛො සා පරිබ්බාජකා තං පරිබ්බාජකං එතදවොච: "ගච්ඡ ත්වං බ්‍රාහ්මණ, තෙලං ආහර යං මෙ විජාතාය භවිස්සති"ති. දුතියමපි ඛො සො පරිබ්බාජකො තං පරිබ්බාජකං එතදවොච: "කුතො පනා'හං හොති තෙලං ආහරාමී"ති. තතියමපි ඛො සා පරිබ්බාජකා තං පරිබ්බාජකං එතදවොච: "ගච්ඡ ත්වං බ්‍රාහ්මණ, තෙලං ආහර; යං මෙ විජාතාය භවිස්සති"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පසෙනදිස්ස කොසලස්ස කොට්ඨාගාරෙ සමණස්ස වා බ්‍රාහ්මණස්ස වා සප්පිස්ස වා තෙලස්ස වා යාවදත්ථං පාතුං දියාති, නො නීහරිතුං. අථ ඛො තස්ස පරිබ්බාජකස්ස එතදභොසි: "රඤ්ඤා ඛො පන පසෙනදිස්ස කොසලස්ස කොට්ඨාගාරෙ සමණස්ස වා බ්‍රාහ්මණස්ස වා සප්පිස්ස වා තෙලස්ස වා යාවදත්ථං පාතුං දියාති, නො නීහරිතුං. යනනුනා'හං රඤ්ඤා පසෙනදිස්ස කොසලස්ස කොට්ඨාගාරං ගන්තවා තෙලස්ස යාවදත්ථං පිච්චවා සරං ආගන්තවා උග්ගිරිත්වාන දදෙයාං; යං ඉමීස්සා විජාතාය භවිස්සති"ති. අථ ඛො සො පරිබ්බාජකො රඤ්ඤා පසෙනදිස්ස කොසලස්ස කොට්ඨාගාරං ගන්තවා තෙලස්ස යාවදත්ථං පිච්චවා සරං ආගන්තවා නෙව සකෙකාති උදධං කාතුං, න පන අධො. සො දුක්ඛාහි තිබ්බාහි ඛරාහි කටුකාහි වෙදනාහි චුට්ඨො ආවට්ඨති, පරිවට්ඨති. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය සාවතීං පිණ්ඩාය පාවිසී. අද්දසා ඛො භගවා තං පරිබ්බාජකං දුක්ඛාහි තිබ්බාහි ඛරාහි කටුකාහි වෙදනාහි චුට්ඨං ආවට්ඨමානං පරිවට්ඨමානං. අථ ඛො භගවා එතමත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසී.

සුඛිනො වත යෙ අකිඤ්ඤානා
වෙදගුනො හි ජනා අකිඤ්ඤානා,
සකිඤ්ඤානං පස්ස විහඤ්ඤාමානං
ජනො ජනස්මිං පටිබද්ධවිනෙතාති.

ගබහිනී සුත්‍රය

මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී; එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවතීයං, සැවැත්තුවර; අනාඨපිණ්ඩිකස්ස, අනේපිඬු සිටුතුමාගේ; ජෙනවනෙ, දෙවරම්වෙහෙර; ආරාමෙ, ආරාමයෙහි; විහරති, වාසය කරන සේක.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; අඤ්ඤාතරස්ස, එක්තරා; පරිබ්බාජකස්ස, පිරිවැජ්ජෙකුගේ; දහරා මාණවිකා, තරුණ මෙනවියක්; පජාපතී, භාර්යාව වූවා; ගබහිනී, ගැබ්ගත්තී; උපවිජ්ඤාඤා, ප්‍රසූතකාලය ළං වූවා; හොති, වෙයි.

අප් ඛො, ඉක්බිති; සා පරිබ්බාජකා, ඒ පරිබ්බාජකාව; තං පරිබ්බාජකං, ඒ පරිබ්බාජකයාට; එතදවොච, මෙය කීවා ය; "බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; ඤං, ඔබ; ගච්ඡ, යන්න; යං, යම් තෙලක්; මෙ, මාගේ; විජාතාය, වැදීමට; හවිස්සති, පහසු වන්නේ නම්; තෙලං, එබඳු තෙලක්; ආහර, ගෙනෙන්න;" ඉති, යනුවෙනි. එවං වුතෙන, මෙසේ කී කල්හි; සො පරිබ්බාජකො, ඒ පරිබ්බාජකයා; තං පරිබ්බාජකං, ඒ පරිබ්බාජකාවට; එතදවොච, මෙය කීවේ ය; "හොති, පින්වතිය; අහං, මම; කුතො පන, කොතනින් වනාහි; තෙලං ආහරාමී, තෙල් ගෙනම් ද?;" ඉති, යනුවෙනි; දුතියං අපි, දෙවනුව ද; සා පරිබ්බාජකා, ඒ පරිබ්බාජකාව; තං පරිබ්බාජකං, ඒ පරිබ්බාජකයාට; එතදවොච, මෙය කීවා ය; "බ්‍රාහ්මණ ඤං, බ්‍රාහ්මණය ඔබ; ගච්ඡ, යන්න; යං, යම් තෙලක්; මෙ විජාතාය, මාගේ වැදීම සඳහා; හවිස්සති, වන්නේ නම්; තෙලං, (එබඳු) තෙලක් ආහර, (ඒ තෙල) ගෙනෙන්න;" ඉති, යනුවෙනි "හොති, පින්වතිය; කුතො පන, කොතනින් වනාහි; අහං, මම; ආහරාමී, ගෙන එම් ද?;" ඉති, යනුවෙනි; තතියං අපි, තෙවනුව ද; සා පරිබ්බාජකා, ඒ පරිබ්බාජකාව; තං පරිබ්බාජකං, ඒ පරිබ්බාජකයාට; එතදවොච, මෙය කීවා ය; "බ්‍රාහ්මණ ඤං, බ්‍රාහ්මණය ඔබ; ගච්ඡ, යන්න; යං, යම් තෙලක්; මෙ විජාතාය, මාගේ වැදීම සඳහා; හවිස්සති, වන්නේ නම්; තෙලං, (එබඳු) තෙලක් ආහර, ගෙනෙන්න"; ඉති, යනුවෙනි.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; පසෙනදිස්ස කොසලස්ස රඤ්ඤා, පසේනදි කොසොල් රජුගේ; කොට්ඨාගාරෙ, ගබඩාවෙහි; සමණස්ස වා, ශ්‍රමණයෙකුට හෝ; බ්‍රාහ්මණස්ස වා, බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ; සප්පිස්ස වා, ගිතෙල් හෝ; තෙලස්ස වා, තලතෙල් හෝ; යාවද්දං, ඇතිතාක්; පාතුං, බොන්නට; දියාති, දෙනු ලැබේ; නො නීහරිතුං, ගෙන යන්නට නො දෙයි. අප් ඛො, ඉක්බිති; තස්ස පරිබ්බාජකස්ස, ඒ පරිබ්බාජකයාට; එතදහොසී, මෙබඳු අදහසක් විය; "පසෙනදිස්ස කොසලස්ස රඤ්ඤා, පසේනදි කොසොල් රජුගේ; කොට්ඨාගාරෙ, ගබඩාවෙහි; සමණස්ස වා, ශ්‍රමණයෙකුට හෝ; බ්‍රාහ්මණස්ස වා, බ්‍රාහ්මණයෙකුට හෝ; සප්පිස්ස වා, ගිතෙල් හෝ; තෙලස්ස වා, තලතෙල් හෝ; යාවද්දං, ඇතිතාක්; පාතුං, බොන්නට; දියාති, දෙනු ලබයි; නො නීහරිතුං, ගෙන යන්නට නො දෙයි; අහං, මම; පසෙනදිස්ස කොසලස්ස රඤ්ඤා, පසේනදි කොසොල් රජුගේ; කොට්ඨාගාරං, ගබඩාවට; ගන්තවා, ගොස්; යං, යම් ඉමිස්සා, මැයට; විජාතාය, වැදීම සඳහා; හවිස්සති ඉති, වන්නේ නම් තෙලස්ස, ඒ තලතෙල්; යාවද්දං, ඇතිතාක්; පිවිඤා, බී; සරං, ගෙදරට; ආගන්තවා, අවුත්; උග්ගිරිඤාන, වමාරා; දදෙය්‍යං, දෙන්නේ නම්; යනනුත ඉති, ඉතා යෙහෙකි යනුවෙනි. අප් ඛො, ඉක්බිති; සො පරිබ්බාජකො, ඒ පරිබ්බාජකයා; පසෙනදිස්ස කොසලස්ස රඤ්ඤා, පසේනදි කොසොල් රජුගේ; කොට්ඨාගාරං, ගබඩාවට; ගන්තවා, ගොස්; තෙලස්ස, තෙල්; යාවද්දං, ඇතිතාක්; පිවිඤා, බී, සරං, ගෙදරට; ආගන්තවා, අවුත්; උද්ධං කාතුං, වමාරන්නට; න සකෙකාති එව, නො හැකි වන්නේ ම ය; අධො පන, විරේක කිරීමට ද; න, නොහැකි වන්නේ ම ය; සො, හෙතෙම; දුකඛාහි, දුක් වූ; තිබ්බාහි, තියුණු වූ; බරාහි, රළු වූ; කටුකාහි, කටුක වූ; වෙදනාහි, වේදනාවන්ගෙන්; ජුට්ඨො, ස්පර්ශ කරන ලද්දේ; ආවට්ඨති, ඔබ්බෙනාම පෙරළෙයි; පරිවට්ඨති, හාත්පස පෙරළෙයි.

අප් ඛො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පුබ්බණ්ණසමයං, පෙරවරුවෙහි; නිවාසෙඤා, හැදපෙරව; පත්තවීවරං, පාත්‍ර සිවුරු; ආදාය, රැගෙන; සාවස්ථං, සැවැත්නුවරට; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; පාවිසී, පිවිසි සේක; හගවා ඛො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි; දුකඛාහි,

දුක් වූ; තිබ්බාහි, තියුණු වූ; බරාහි, රළු වූ; කටුකාහි, කටුක වූ; වෙදනාහි, වේදනාවන්ගෙන්; ජුට්ඨං, ස්පර්ශ කරන ලද; තං පරිබ්බාජකං, ඒ පිරිවැජ්ජයා; අද්දසා, දුටුසේක. අථ ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතමඝටං, මේ කරුණ; විදිඝවා, දැන; තායං වෙලයං, එ වේලාවෙහි; ඉමං උදානං, මේ උදානය; උදානෙසී, උදන් ඇනු සේක.

යෙ, යම් කෙනෙක්; අකිඤ්චනා, රාගාදී පළිබෝධ නැත්තාහු ද; (ඔවුහු) වන, ඒකාන්තයෙන්; සුඛිනො, සුවපත් වූවෝ වෙති; වෙදගුනො හි ජනා, වතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කළ රහත්හු; අකිඤ්චනා, රාගාදී කෙලෙස් රහිත වූවෝ ය; ජනො, ජනනෙම; ජනසමීං, ජනයා කෙරෙහි; පටිබද්ධවිනො, බැඳීගිය සිතැත්තේ වේ. සකිඤ්චනං, කෙලෙස් සහිත වූවන්; විහඤ්ඤමානං, වෙහෙසෙන අයුරු; පසස, බලව.

අභ්‍යාස

01. පහත සඳහන් වාක්‍ය පාලියට නගන්න.
  - i. එසමයෙහි එක්තරා රජ කෙනෙකුගේ තරුණ බිරිඳක් ගැබ් ගත්තී වැදීමට ආසන්න වූවා ය.
  - ii. සුමනා 'ඔබ යන්න පහත පත්තු කිරීම සඳහා තෙල් ගෙනන්න.'
  - iii. මම තෙල් ගෙනන්නේ කොහෙන් ද?
  - iv. එක්තරා තරුණයෙක් රෝගී වී දරුණු කටුක වේදනාවෙන් යුතුව වැළපෙයි.
  - v. බල්ලා තණකොළ ගොමුවෙහි ඒ මේ අත පෙරළෙයි.
02. පහත පදයන්ට අර්ථ විවරණ සපයන්න.
  - i. පරිබ්බාජකො
  - ii. රාජා පසෙනදී කොසලො
  - iii. වෙදගුනො
  - iv. සමණසස වා බ්‍රාහමණසස වා
03. බුද්ධකාලීන භාරතීය සමාජය පිළිබඳ ගබ්හිනී සූත්‍රය ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.
04. ගබ්හිනී සූත්‍රයෙන් ප්‍රකට වන තත්කාලීන සිරිත් විරිත් කවරේදැයි හඳුන්වා දෙන්න.

නන්දසුන්

එවං මෙ සුතං: එකං සමයං භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා නන්දො භගවතො භාතා මාතුච්ඡාපුත්තො සමබහුලානං භික්ඛූනං එවමාරොවෙති; “අනභිරතො අහං ආචුසො බ්‍රහ්මචරියං වරාමී. න සකෙකාමී බ්‍රහ්මචරියං සන්ධාරෙතුං, සිකඛං පච්චකඛාය භිනායාවතතිස්සාමී”ති. අථ ඛො අඤ්ඤාතරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීඤ්ඤා භගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනනං නිසීදි, එකමනනං නිසිනෙනා ඛො සො භික්ඛු භගවනං එතදවොච: “ආයසමා භනෙන නන්දො භගවතො භාතා මාතුච්ඡාපුත්තො සමබහුලානං භික්ඛූනං එවමාරොවෙති. ‘අනභිරතො අහං ආචුසො බ්‍රහ්මචරියං වරාමී න සකෙකාමී බ්‍රහ්මචරියං සන්ධාරෙතුං, සිකඛං පච්චකඛාය භිනායාවතතිස්සාමී”ති. අථ ඛො භගවා අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආමනෙතසි; ‘එහි ඤ්ඤා භික්ඛු, මම වචනෙන නන්දං භික්ඛුං ආමනෙතහි ‘සඤ්ඤා තං ආචුසො නන්ද, ආමනෙතහි”ති. “එවං භනෙත”ති ඛො සො භික්ඛු භගවතො පටිසුඤ්ඤා යෙනායසමා නන්දො තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීඤ්ඤා ආයසමනනං නන්දං එතදවොච: “සඤ්ඤා තං ආචුසො නන්ද, ආමනෙතහි”ති.

‘එවමාචුසො’ති ඛො ආයසමා නන්දො තස්ස භික්ඛුතො පටිසුඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීඤ්ඤා භගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසිනනං ඛො ආයසමනනං නන්දං භගවා එතදවොච; සච්චං කීර ඤ්ඤා නන්ද, සමබහුලානං භික්ඛූනං එවමාරොවෙසී ‘අනභිරතො අහං ආචුසො බ්‍රහ්මචරියං වරාමී. න සකෙකාමී බ්‍රහ්මචරියං සන්ධාරෙතුං, සිකඛං පච්චකඛාය භිනායාවතතිස්සාමී’ති. ‘එවං භනෙත’ති. “කිස්ස පන ඤ්ඤා නන්ද, අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරසී? න සකෙකාමී බ්‍රහ්මචරියං සන්ධාරෙතුං සිකඛං පච්චකඛාය භිනායාවතතිස්සසී?”ති. “සාකියානී මං භනෙත ජනපදකල්‍යාණී සරා නිකම්මනකස්ස උපඤ්ඤාලලිඛිතෙහි කෙසෙහි අපලොකෙඤ්ඤා මං එතදවොච: ‘කුච්චං ඛො අය්‍යපුත්ත; ආගචෙඡය්‍යාසී’ති. සො ඛො අහං භනෙත තමනුස්සරමානො අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරාමී. න සකෙකාමී බ්‍රහ්මචරියං සන්ධාරෙතුං, සිකඛං පච්චකඛාය භිනායාවතතිස්සාමී”ති.

අථ ඛො භගවා ආයසමනනං නන්දං බාහාය ගහෙඤ්ඤා සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ඤානං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ඤානං, එවමෙව ජේතවනෙ අනතරහිතො දෙවෙසු තාවතිංසෙසු පාතුරහොසී. තෙන ඛො පන සමයෙන පඤ්ඤාමතතානි අච්ඡරාසතානි සකකස්ස දෙවානමිඤ්ඤාස්ස උපට්ඨානං ආගතානි හොනති කකුට්ඨාදානි. අථ ඛො භගවා ආයසමනනං නන්දං ආමනෙතසි: ‘පසසසී තො ඤ්ඤා නන්ද; ඉමානි පඤ්ඤා අච්ඡරාසතානි කකුට්ඨාදානී?’ති. ‘එවං භනෙත’ති. ‘තං කිං මඤ්ඤාසී නන්ද, කතමා නු ඛො අභිරුපතරා ව දස්සනීයතරා ව පාසාදිකතරා ව, සාකියානී වා ජනපදකල්‍යාණී, ඉමානි වා පඤ්ඤා අච්ඡරාසතානි කකුට්ඨාදානී?’ති. ‘සෙය්‍යථාපි භනෙත පලුට්ඨමකකටී කණණනාසච්ඡිනනා. එවමෙව ඛො භනෙත සාකියානී ජනපදකල්‍යාණී ඉමෙසං පඤ්ඤානං අච්ඡරාසතානං උපනිධාය සඛබ්බපි න උපෙති, කලමපි න උපෙති, කලභාගමපි න උපෙති, උපනිධිමපි න උපෙති. අථ ඛො ඉමානි පඤ්ඤා අච්ඡරාසතානි අභිරුපතරානි වෙච දස්සනීයතරානි ව පාසාදිකතරානි වා”ති. ‘අභිරම නන්ද, අභිරම නන්ද, අහං තෙ පාටිභොගො පඤ්ඤානං අච්ඡරාසතානං පටිලාභාය කකුට්ඨාදාන”ති. ‘සච්ච

මෙ හනෙත හගවා පාටිභොගො පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං පටිලාභාය කකුටපාදානං, අභිරමිසසාම'භං හනෙත හගවති බ්‍රහ්මචරියෙ"ති. අථ ඛො හගවා ආයසමනනං නන්දං බාහාය ගභෙත්වා සෙයාථාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය, එවමෙව දෙවෙසු තාවතිංසෙසු අනතරහිතො ජේතවනෙ පාකුරහොසි. අසෙසාසුං ඛො හිකඛු 'ආයසමා කිර නන්දො හගවතො භාතා මාකුච්ඡාපුත්තො අච්ඡරානං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං වරති, හගවා කිරසස පාටිභොගො පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං පටිලාභාය කකුටපාදාන'නති. අථ ඛො ආයසමතො නන්දසස සහායකා හිකඛු ආයසමනනං නන්දං හතකවාදෙන ව උපකකිතකවාදෙන ව සමුදාවරනති. 'හතකො කිරායසමා නන්දො, උපකකිතකො කිරා'යසමා නන්දො, අච්ඡරානං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං වරති. හගවා කිරසස පාටිභොගො පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං පටිලාභාය කකුටපාදාන'නති. අථ ඛො ආයසමා නන්දො සහායකානං හිකඛුනං හතකවාදෙන ව උපකකිතකවාදෙන ව අට්ඨියමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො එකො වූපකටෙධා අප්පමතො ආතාපී පහිතතො විහරතො න විරසෙසව යසසථාය කුලපුත්තා සමමදෙව අගාරස මා අනගාරියං පබ්බජනති, තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨව ධමමෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසමපජ්ජ විහාසි. 'බිණා ජාති; වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං; කතං කරණියං; නාපරං ඉථත්තායා'ති අබහඤ්ඤාසි. අඤ්ඤාතරො ව ඛො පනා'යසමා නන්දො අරහතං අහොසි.

අථ ඛො අඤ්ඤාතරා දෙවතා අභිකකන්තාය රත්තියා අභිකකන්තවණණා කෙවලකප්පං ජේතවනං ඔභාසෙත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීත්වා හගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමනනං අට්ඨාසි. එකමනනං ධීතා ඛො සා දෙවතා හගවනනං එතදවොච: 'ආයසමා හනෙත නන්දො හගවතො භාතා මාකුච්ඡාපුත්තො ආසවානං ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨව ධමමෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසමපජ්ජ විහරති'ති. හගවතො'පි ඛො ඤාණං උදපාදි: 'නන්දො ආසවානං ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨව ධමමෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසමපජ්ජ විහරති'ති.

අථ ඛො ආයසමා නන්දො තසසා රත්තියා අච්චයෙන යෙන හගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීත්වා හගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසීනො ඛො ආයසමා නන්දො හගවනනං එතදවොච: "යං මෙ හනෙත හගවා පාටිභොගො; පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං පටිලාභාය කකුටපාදානං. මුඤ්ඤාමභං හනෙත හගවනනං එතසමා පටිසසවා"ති. මයාපි ඛො තෙ නන්ද වෙතසා වෙතො පරිච්ච විදිතො: "නන්දො ආසවානං ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨව ධමමෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසමපජ්ජ විහරති"ති. දෙවතාපි මෙ එතමථං ආරොවෙසි: 'ආයසමා හනෙත නන්දො හගවතො භාතා මාකුච්ඡාපුත්තො ආසවානං ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨව ධමමෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසමපජ්ජ විහරති'ති. යදෙව ඛො තෙ නන්ද අනුපාදාය ආසවෙහි විතනං විමුත්තං, අථා'භං මුත්තො එතසමා පටිසසවා'ති. අථ ඛො හගවා එතමථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි:

"යසස නිත්තිණෙණා පඬෙකා ව මදදිතො කාමකණටකො,
මොහකඛයං අනුප්පතො සුබදුකෙබසු න වෙධති ස හිකඛු"ති.

නන්ද සූත්‍රය

එවං, මෙසේ; මෙ, මා විසින්; සුතං, අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙකි; හගවා; භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවතීයං, සැවැත්නුවර; ජෙනවනෙ, ජේතවන නම් වූ; අනාඨපිණ්ඩකසස ආරාමෙ, අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි; විහරති, වාසය කරන සේක. තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; හගවතො භාතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සොයුරු වූ; මාතුච්ඡාපුතො, සුළුමවගේ පුත්‍ර; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙර; සමබ්‍රලානං භික්ඛූනං, බොහෝ භික්ෂූන්ට; එවං, මෙසේ; ආරොවෙති, දන්වයි. "ආවුසො, ඇවැත්නි; අහං, මම; අනභිරතො; සස්තට ඇලුම් රහිත වූයේ; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර; වරාමි, හැසිරෙමි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර; සඤ්ඤාං, උසුලන්නට; න සකෙකාමි, නො හැක්කෙමි; සිකං, ශික්ෂාව; පච්චකාය, හැරපියා; භිනායාවනිසසාමි, ගිහි බවට යන්නෙමි;"ඉති, යනුවෙනි. අථ ඛො, ඉක්බිති; අඤ්ඤාං භික්ඛූ, එක්තරා භික්ෂුවක්; යෙන හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනක ද; තෙන උපසඤ්ඤාමි, එතැනට එළඹියේ ය. උපසඤ්ඤාමි, එළඹ; හගවනං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙඤ්ඤා, වැද; එකමනං, එකත්පසක; නිසීදි, හුන්නේ ය; එකමනං, එකත්පසක; නිසීනො, හුන්නාවූ; සො භික්ඛූ, ඒ භික්ෂුව; හගවනං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙය කීය; "හතෙන, ස්වාමීනි; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; භාතා, සහෝදරයා වූ; මාතුච්ඡාපුතො, සුළුමවගේ පුත්‍ර; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද; සමබ්‍රලානං භික්ඛූනං, බොහෝ භික්ෂූන්ට; එවං, මෙසේ; ආරොවෙති, දන්වයි. "ආවුසො, ඇවැත්නි; අහං, මම; අනභිරතො, සසුනෙහි නො ඇලුනේ; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර; වරාමි, හැසිරෙමි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර; සඤ්ඤාං, උසුලන්නට; න සකෙකාමි, නො හැකි වෙමි; සිකං, ශික්ෂාව; පච්චකාය, හැරපියා (ප්‍රතිකේෂ කොට); භිනායාවනිසසාමි, ගිහිබවට පෙරළෙන්නෙමි;"ඉති, යනුවෙනි. අථ ඛො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අඤ්ඤාං භික්ඛූ, එක්තරා භික්ෂුවක්; ආමනෙහි, ඇමතු සේක; "භික්ඛූ, භික්ෂුව; එහි, එන්න. ඤං, ඔබ; මම වචනෙන, මගේ වචනයෙන්; නන්දං භික්ඛූ, නන්ද භික්ෂුව; ආමනෙහි, ඇමතන්න;" "ආවුසො නන්ද, ඇවැත් නන්ද; සඤ්ඤා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; නං, ඔබ; ආමනෙහි, ඇමතන සේක;"ඉති, යනුවෙනි; සො භික්ඛූ, ඒ භික්ෂුව; "එවං හතෙන ඉති, එසේ ය" ස්වාමීනි යි; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පටිසසුඤ්ඤා, පිළිවදන් දී; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද; යෙන, යම් තැනක ද; තෙන උපසඤ්ඤාමි, එතැනට එළඹියේ ය; උපසඤ්ඤාමි, එළඹ; ආයසමනං නන්දං, ආයුෂ්මත් නන්දට; එතදවොච, මෙය කීය;"ආවුසො නන්ද, ඇවැත් නන්දයෙනි; සඤ්ඤා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; නං, ඔබ; ආමනෙහි, ඇමතන සේක;"ඉති, යනුවෙනි.

"ආවුසො, ඇවැත්නි; එවං ඉති, එසේ ය"යි; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද; කසස භික්ඛූනො, ඒ භික්ෂුවට; පටිසසුඤ්ඤා, පිළිතුරු දී; යෙන හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනක ද; තෙන උපසඤ්ඤාමි, එතැනට එළඹියේ ය; උපසඤ්ඤාමි, එළඹ; හගවනං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙඤ්ඤා, වැද; එකමනං, එකත්පසක; නිසීදි, හුන්නේ ය. එකමනං, එකත්පසක; නිසීනො; හුන්නා වූ; ආයසමනං නන්දං, ආයුෂ්මත් නන්දට; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතදවොච, මෙය කීසේක; "නන්ද, නන්දයෙනි; ඤං, ඔබ; සමබ්‍රලානං භික්ඛූනං, බොහෝ භික්ෂූන්ට; "ආවුසො, ඇවැත්නි; අහං, මම; අනභිරතො, සසුනෙහි නො ඇලුනේ; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර; වරාමි, හැසිරෙමි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර

සකුරොක්ක, උසුලන්නට; න සකෙකාමි, නො හැක්කේ වෙමි; සිකබ, ශික්ෂාව; පව්වකබාය, ප්‍රතිකේෂ්ප කොට; භීනායාවකතිසසාමි ඉති, ගිහි බවට පෙරලෙන්නෙමි'යි" එවං, මෙසේ; ආරොවෙසි ඉති, දන්වහි යන්න; සව්වං කිර, සත්‍යයක් ද?" "හනෙන, ස්වාමීනි; එවං, එසේ ය;" ඉති, යනු යි; "නඤ, නන්දය, කුං, ඔබ; කිසස පන, කවර හෙයින්; අනභිරතො, සසුනේ නො ඇලුනේ; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; වරසි, හැසිරෙහි ද; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; සකුරොක්ක, උසුලන්නට; න සකෙකාමි, නො හැක්කේ වෙහි ද; සිකබ, ශික්ෂාව; පව්වකබාය, හැරදමා; භීනායාවකතිසසාමි, ගිහිබවට පෙරලෙන්නෙහි ද?;" ඉති, යනුවෙනි; "හනෙන, ස්වාමීනි; සාකියානී ජනපදකලාණී, ශාක්‍යවංශික ජනපදකලාණිය; සරා නිකබමනකසස මං, ගෙයින් නික්මෙන්නා වූ මට; උපඩ්දුලලිබිනෙහි, අඩක් පිරන ලද; කෙසෙහි, හිසකෙස් ඇතිව; මං, මාදෙස අපලොකෙකා, බලා; එතදවොච, මෙය කීවා ය; "අයාපුතන, ස්වාමීපුත්‍රය; කුචං ඛො, ඉක්මනින්ම; ආගචෙජයාසි, එනු මැනවි;" ඉති, යනුවෙනි; "හනෙන, ස්වාමීනි; සො ඛො අහං, ඒ මම; තං අනුසසරමානො, එය සිහි කරමින්; අනභිරතො, සසුනෙහි නො ඇලුනේ; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; වරාමි, හැසිරෙමි; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; සකුරොක්ක, උසුලන්නට; න සකෙකාමි, නො හැක්කෙමි; සිකබං පව්වකබාය, ශික්ෂාව ප්‍රතිකේෂ්ප කොට; භීනායාවකතිසසාමි, ගිහි බවට පෙරලෙන්නෙමි;" ඉති, යනු යි.

අප ඛො භගවා, ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආයසමනං නඤං, ආයුෂ්මත් නන්ද; බාහාය ගහෙකා, අතින් අල්ලාගෙන; සෙය්‍යථාපි නාම, යම්සේ නමි; බලවා පුරිසො, බලවත් පුරුෂයෙක්; සමමිඤ්ජනං වා, හකුළන ලද හෝ; බාහං, බාහුව; පසාරෙය්‍ය, දිගු කරන්නේ ද; පසාරිකං වා, දිගුකලා වූ හෝ; බාහං, බාහුව; සමමිඤ්ජෙය්‍ය, හකුළුවන්නේ ද; එවමෙව, එසේම; ජෙනවනෙ, දෙවරම් වෙහෙරෙහි; අනතරහිතො, අතුරුදහන් වූයේ; දෙවෙසු කාවතිංසෙසු, තව්තිසා දෙව්ලොව; පාතුරහොසි, පහළ වූ සේක. තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; කකුටපාදානි, පරෙවි පා බඳු පා ඇති; පඤ්චමනනානි අච්ඡරාසනානි, පන්සියයක් පමණ අප්පරාවන්; සකකසස දෙවානමිඤ්ජසස, ශක්‍ර දේවේඤ්ජයන්ගේ; උපධ්‍යානං, උපස්ථානයට; ආගතානි හොනති, ආවාහු වෙති; අප ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආයසමනං නඤං, ආයුෂ්මත් නඤ තෙරුන්; ආමනෙකසි, ඇමතු සේක; "නඤ, නන්දය, කුං, ඔබ; කකුටපාදානි, පරෙවි පා බඳු පා ඇති; පඤ්ච අච්ඡරාසනානි, පන්සියයක් අප්පරාවන්; පසසසි නො, දකින්නෙහි නොවේ ද?;" ඉති, යනුවෙනි; "හනෙන, ස්වාමීනි; එවං, එසේ ය;" ඉති, යනුවෙනි. "නඤ, නන්දය; තං කිං මඤ්ඤසි, ඒ ගැන කුමක් සිතති ද? සාකියානි, ශාක්‍යපුත්‍රී වූ; ජනපදකලාණී වා, ජනපදකලාණිය හෝ; කකුටපාදානි, පරෙවි පා බඳු පා ඇති; ඉමානි, මේ; පඤ්ච අච්ඡරාසනානි, අප්පරාවන් පන්සියය හෝ; කතමා නු, (මොවුන් අතරින්) කවරහු නමි; අභිරුපතරා ච, විශිෂ්ට රූපසම්පන්න වූවෝ ද; දසසනීයතරා ච, වඩා දැකුම් කටයුත්තෝ ද; පාසාදිකතරා ච, පැහැදීම් එළවන්නෝ ද?;" ඉති, යනුවෙනි.

"හනෙන, ස්වාමීනි; කණණනාසච්ඡනනා, කන් නාසා සිඳුණු; පලුට්ඨකමකපිට්ඨ, පිළිස්සුණු වැදිරිය; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වන්නී ද; හනෙන, ස්වාමීනි; සාකියානී ජනපදකලාණී, ශාක්‍යපුත්‍රී ජනපදකලාණිය ද; එවමෙව, එසේ ම ය; ඉමෙසං, මේ; පඤ්චනං අච්ඡරාසනානං, පන්සියයක් අප්පරාවන්ගේ; උපනිධාය, සම්පයෙහි ලා සැලකීමේදී; සඛිං අපි; න උපෙති, ගණනකටවත් නො එයි; කලං අපි, (සොලොස් වන

කලාවෙන්) එක් කලාවකට ද; න උපෙති, නො එයි; කලහාගං අපි, කලාවෙන් භාගයකට ද; න උපෙති, නො එයි; උපනිධිං අපි, සම්පයේ කැබිමට ද; න උපෙති, නො එයි; අඵ බො, තඵ ද; ඉමානි පඤ්ච අච්ඡරාසතානි, මේ පන්සියයක් අප්පරාවෝ; අභිරුපතරානි, වඩා විශිෂ්ට රු ඇත්තෝ ද; දසසනියතරානි, වඩා දැකුම්කලු වූවෝ ද; පාසාදිකතරානි, වඩා පැහැදීම් එළවන්නෝ ද වෙති;”ඉති, යනුවෙනි. “නඤ, නන්දය; අභිරම, සසුනෙහි ඇලුම් කරව; නඤ, නන්දය; අභිරම, සසුනෙහි ඇලුම් කරව; අහං, මම; තෙ, ඔබට; කකුටපාදානං, පරෙව් පා බඳු පා ඇති; පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං, පන්සියයක් දෙවගනන්; පටිලාභාය, ලබාදීම සඳහා; පාටිභොගො, ඇපවෙමි;” ඉති, යනුවෙනි. “හනෙන, ස්වාමීනි; සවෙ, ඉදින්; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මෙ, මට; කකුටපාදානං, පරෙව් පා බඳු පා ඇති; පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං, පන්සියයක් අප්පරාවන්; පටිලාභාය, ලබාදීමට; පාටිභොගො, ඇපවන්නෝ නම්; හනෙන, ස්වාමීනි; අහං, මම; හගවති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත; බ්‍රහ්මචරියො, බ්‍රහ්මචරියෙ, බ්‍රහ්මචරියෙ, අභිරමිසසාමි, ඇලෙන්නෙමි;”ඉති, යනුවෙනි.

අඵ බො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආයසමනං නඤං, ආයුෂ්මත් නන්ද; බාහාය ගහෙකා, අතින් අල්ලා ගෙන; සෙය්‍යථාපි නාම, යම්සේ වනාහි; බලවා පුරිසො, බලවත් පුරුෂයෙක්; සමමිඤ්ජනං වා, හැකිල වූ හෝ; බාහං, බාහුව; පසාරෙය්‍ය, දිගු කරන්නේ නම්; පසාරිතං වා, දිගු කලා වූ හෝ; බාහං, බාහුව; සමමිඤ්ජය්‍ය, හකුළුවන්නේ නම්; එවමෙව, එපරිද්දෙන්; දෙවෙසු කාවතිංසෙසු, තවතිසා දෙවිලොවෙහි; අනතරහිනො, අතුරුදහන්ව; ජෙතවනො, දෙවරම් වෙහෙර; පාකුරහොසි, පහළ වූ සේක. හිකඛු බො, හිකුන් වහන්සේලා වනාහි; “හගවනො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; හාතා, සොයුරු වූ; මාකුච්ඡාපුකො, සුළුමවගේ පුත්‍ර වූ; ආයසමා නඤො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරුන්; අච්ඡරානං හෙතු, අප්පරාවන් නිසා; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරිය, වරති, හැසිරේ; හගවා කිර, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි; අසස, ඔහුට; කකුටපාදානං, පරෙව් පා බඳු පා ඇති; පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං, පන්සියයක් අප්පරාවන්; පටිලාභාය, ලබාදීමට; පාටිභොගො ඉති, ඇප වී යයි; අසෙසාසුං, ඇසුහ.” අඵ බො, ඉක්බිති; ආයසමනො, ආයුෂ්මත්; නඤසස, නන්දගේ; සහායකා හිකඛු, යහළු හිකුන්හු; ආයසමනං නඤං, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරුන්ට; හතකවාදෙන ව, බැල මෙහෙකරු යන වදනින් ද; උපකකිතවාදෙන ව, මිලදී ගැනීම් වාදයෙන් ද; සමුදාචරනති, ව්‍යවහාර කරති; “ආයසමා නඤො, ආයුෂ්මත් නන්ද; හතකො, බැලමෙහෙකරුවෙකි; ආයසමා නඤො, ආයුෂ්මත් නන්ද; උපකකිතකො, මිලදී ගනු ලැබුවෙකි; අච්ඡරානං හෙතු, අප්පරාවන් නිසා; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරිය; වරති, හැසිරෙයි; හගවා කිර, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි; අසස, ඔහුට; කකුටපාදානං, පරෙව් පා බඳු පා ඇති; පඤ්චනනං අච්ඡරාසතානං, පන්සියයක් අප්පරාවන්; පටිලාභාය, ලබා දීමට; පාටිභොගො, ඇප වූවෝ ය;”ඉති, යනු යි.

අඵ බො, ඉක්බිති; ආයසමා නඤො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙම; සහායකානං හිකඛුනං, යහළු හිකුන්ගේ; හතකවාදෙන ව, බැලමෙහෙකරු වාදයෙන් ද; උපකකිතවාදෙන ව, මිලදී ගැනීම් වාදයෙන් ද; අට්ඨියමානො, පෙළනු ලබන්නේ; හරායමානො, ලජ්ජාවට පත් කරනු ලබන්නේ; ජ්ගුච්ඡමානො; පිළිකුල් කරනු ලබන්නේ; එකො වූපකටෙයා, හුදෙකලාව විවේකයෙන් යුතු වූයේ; අප්පමනො, අප්‍රමාදී වූයේ; ආතාපී, කෙලෙස් තවන වීර්යය ඇත්තේ; පහිනනො, නිවනට යොමු කළ සිත් ඇතිව; විහරනො, වසන්නේ; යසසථාය, යමක් සඳහා; කුලපුකො, කුලදරුවෝ; සමමදෙව, මොනවට; අගාරසමා, ගිහිගෙන්

නික්ම; අනගාරියං, අනගාරික වූවෝ; පබ්බජනි, පැවිදි වෙන් ද; බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං, බ්‍රහ්මචරියාව කෙළවර කොට ඇති තං අනුකරං, ඒ අනුකර වූ රහත්බව; දිට්ඨව ධම්මෙ, මෙලොවදී ම; සයං, තෙමේ ම; අභිඤ්ඤා සව්ඡිකඤ්ඤා, නුවණින් දැන සාක්‍ෂාත් කොට; උපසම්පජ්ජ, නුවණින් ලැබ; විභාසි, වාසය කළේ ය; ජාති, පුනර්භවය; බිණා, ක්‍ෂීණ විය; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; වුසිතං, වැස නිමවන ලදී; කරණියං, කළයුත්ත; කතං කරන ලදී; ඉත්තකාය, රහත්බව පිණිස; න අපරං, වෙන කළ යුත්තක් නැත; ඉති, යනුවෙන්; අබ්භඤ්ඤාසි, දනගත්තේ ය; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙම; අඤ්ඤාතරො ව ඛො පන අරහතං, රහතුන් අතුරෙහි වනාහි එක්තරා කෙනෙක්; අහොසි, විය.

අප්ඵ ඛො, ඉක්බිති; අඤ්ඤා දෙවතා, එක්තරා දෙවි කෙනෙක්; අභිකකන්තාය රත්තියා, සිත්ගන්නාසුලු රාත්‍රියක; අභිකකන්තවණණා, සිත්ගන්නා වර්ණයෙන් යුතුව; කෙවලකප්පං, සම්පූර්ණ; ජෙනවනං, ජේතවනය; ඔභාසෙඤ්ඤා, බබුළුවා; යෙන භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනක ද; තෙනුපසඤ්ඤා, එතැනට එළඹියේ ය; උපසඤ්ඤා, එළඹ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙඤ්ඤා, වැද; එකමන්තං, එකත්පස්ව; අධ්‍යාසි, සිටියේ ය; එකමන්තං, එකත්පසක; ධීතා, සිටියා වූ; සා දෙවතා ඛො, ඒ දෙවිතෙම වනාහි; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙය කීය. “භනෙන, ස්වාමීනි; භගවතො භාතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සොයුරු වූ; මාතූච්ඡාපුතො, සුළුමවගේ පුත්‍ර වූ; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙම; ආසවානං ඛයා, ආශ්‍රවයන් ක්‍ෂය කිරීමෙන්; අනාසවං, කෙලෙස් රහිත; වෙතොවිමුත්තං, වෙතෝ විමුක්තියට (සිත් කෙලෙස්වලින් නිදහස්වීමට); පඤ්ඤාවිමුත්තං, ප්‍රඥා විමුක්තියට (ප්‍රඥාව නිසා කෙලෙසුන්ගෙන් මිදීමට) සම පජ්ජ, පැමිණ; දිට්ඨව ධම්මෙ, මෙලොවදී ම; සයං, තෙමේ ම; අභිඤ්ඤා, නුවණින් දැන; සව්ඡිකඤ්ඤා, සාක්‍ෂාත් කොට; විහරති ඉති, වාසය කරයි” යනුවෙනි. නන්ද, නන්ද තෙමේ; ආසවානං ඛයා, ආශ්‍රවයන් ක්‍ෂය කිරීමෙන්; අනාසවං, කෙලෙස් රහිත; වෙතොවිමුත්තං, වෙතෝ විමුක්තියට (සිත් කෙලෙස්වලින් නිදහස්වීමට); පඤ්ඤාවිමුත්තං, ප්‍රඥා විමුක්තියට (ප්‍රඥාව නිසා කෙලෙසුන්ගෙන් මිදීමට) සමපජ්ජ, පැමිණ; දිට්ඨව ධම්මෙ, මෙලොවදී ම; සයං, තෙමේ ම; අභිඤ්ඤා, නුවණින් දැන; සව්ඡිකඤ්ඤා, සාක්‍ෂාත් කොට; විහරති ඉති, වාසය කරයි” භගවතොපි ඛො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද වනාහි; ඤාණං නුවණ; උදපාදි පහළ විය.

අප්ඵ ඛො, ඉක්බිති; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙම; තසසා රත්තියා අවචයෙන, ඒ රාත්‍රිය ඇවැරීමෙන්; යෙන භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනක ද; තෙනුපසඤ්ඤා, එතැනට එළඹියේ ය; උපසඤ්ඤා, එළඹ; භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද; එකමන්තං, එකත්පසක; නිසීදි, හුන්නේ ය; එකමන්තං, එකත්පසක; නිසීනො, හුන්නා වූ; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙය කීය; “භනෙන, ස්වාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මෙ, මට; කකුටපාදානං, පරෙවි පා බඳු පා ඇති; පඤ්ඤානං අවචරාසනානං; අප්පරාවන් පන්සියයක්; පටිලාභාය, ලබා දීමට; පාටිභොගො, ඇප වූවෙහිය. භනෙන, ස්වාමීනි; අහං, මම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතසමා පටිසසවා, එම පොරොන්දුවෙන්; මුඤ්චාමි ඉති, මුදවමි” යනුවෙනි; “නන්ද, නන්දය; මයා අපි ඛො, මා විසින් වනාහි; වෙතසා, සිතින්; කෙ; ඔබගේ; වෙතො; සිතිවිල්ල; පරිච්ච විදිතො; දනගන්නා ලදී; නන්දො; නන්ද තෙම; ආසවානං ඛයා, ආශ්‍රව ක්‍ෂය කොට; අනාසවං, කෙලෙස් රහිත වූයේ; වෙතොවිමුත්තං,

වේතෝ විමුක්තියට; පඤ්ඤාවිමුක්තිය; ප්‍රඥාවිමුක්තියට දිට්‍ඨව ධම්මෙ; මෙලොවදී ම; සයං, තෙමේම; අභිඤ්ඤා, අභිඤ්ඤාවන්; සව්ඡිකඤ්ඤා, සාක්ෂාත් කොට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති ඉති, වාසය කරයි යනුවෙනි. "භනෙන, ස්වාමීනි; භගවතො භාතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සොයුරු වූ; මාතුච්ඡාපුතො, සුළුමවගේ පුත්‍ර වූ; ආයසමා නන්දො, ආයුෂ්මත් නන්ද තෙම; ආසවානං ඛයා, ආශ්‍රවක්ෂය කොට; අනාසවං, කෙලෙස් රහිත වූයේ; වෙතොවිමුක්තිය, වෙතොවිමුක්තියට; පඤ්ඤාවිමුක්තිය, ප්‍රඥාවිමුක්තියට; දිට්‍ඨව ධම්මෙ, මෙලොවදී ම; සයං, තෙමේම; අභිඤ්ඤා, අභිඤ්ඤාවන් සව්ඡිකඤ්ඤා, සාක්ෂාත් කොට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති ඉති, වාසය කෙරේ යයි දෙවතා අපි, දෙවියෙකුදු; මෙ, මට; ආරොවෙසි, දැන්විය. "නන්ද, නන්දය; යදෙව, යම් කලෙක; තෙ විතනං, ඔබගේ සිත; අනුපාදාය, කෙලෙස් රහිතව; ආසවෙහි, ආශ්‍රවයන්ගෙන්; විමුක්තං, මිදුනේ ද; අපං, එකල්හි අහං, මම; එතසමා පටිසසවා, මෙම පොරොන්දුවෙන්; මුතො, මිදුනේ වෙමි'යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.)

අප්‍ඵ ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං අඤ්ඤං, මේ කරුණ; විදික්ඛා, දැන; තායං වෙලායං, එම වේලාවෙහි; ඉමං උදානං, මේ උදානය; උදානෙසි, උදන් ඇනු සේක.

යසස, යමෙකු විසින් පඩිකො, කෙලෙස් මඬවගුරු; නිතතිණෙණා, තරණය කරන ලද්දේ ද; කාමකණ්ටකො, ක්ලේශකාම නැමැති කටු; මද්දිතො, මධ්‍යා ලද්ද ද; මොහකඛයං, (යමෙක්) මොහක්ෂයට; අනුප්පතො, පැමිණියේ ද; සො හික්ඛු, ඒ හික්ඛුව; සුඛදුකෙඛසු, සැපදුක් දෙකෙහි; න වෙධනි, නො සැලේ.

අභ්‍යාස

01. පහත අර්ථය දෙන සූත්‍ර පාඨය උද්ධෘත කර ලියන්න.

- i. ඇවැත්නි; මම සසුනට ඇල්මක් නැතිව බඹසර හැසිරෙමි.
- ii. ආර්ය පුත්‍රය වහාම එන්න.
- iii. නන්දයෙනි; ඔබ මේ අප්පරාවන් පන්සියය දක්නෙහි ද?
- iv. ආයුෂ්මත් නන්ද තෙම බැල මෙහෙකරුවෙකි.
- v. ස්වාමීනි; මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම පොරොන්දුවෙන් මුදවමි.

02. සුදුසු වචන යොදා හිස්තැන් පුරවන්න. අර්ථය ද ලියන්න.
(හික්ඛුනං, හික්ඛ, හික්ඛුං, බ්‍රහ්මචරියං, ඤා, පච්චකඛාය, පාටිභොගො, අච්ඡරාසනානං)

- i. න සකෙකාමි ..... සඤ්ඤායොගො.
- ii. එහි ඤා ..... මම වචනෙන නන්දං ..... ආමනෙහි.
- iii. සචං කිර ..... නන්ද සමබ්‍රහ්මචාරිනං ..... එවමාරොවෙසි.
- iv. සික්ඛං ..... හිතායාවතතිසසාමි.
- v. අහං තෙ ..... පඤ්ඤායොගො ..... පටිලාභාය.

03. පාලියෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

- i. කසස පන හිකඛුනො අනහිරනො පාතුරහොසි?
- ii. කො නන්දං බාහාය ගහෙඤා දෙවලොකං අගමාසි?
- iii. නන්දො තාවතිංසෙසු කානි අපසසි?
- iv. නන්දො කසස භාතා අහොසි?
- v. නන්දසස සහායකා හිකඛු නන්දං කථං සමුදාවරිංසු?

04. පහත සඳහන් අර්ථය දෙන පාලි වාක්‍යාංශය සූත්‍රයෙන් තෝරා ලියන්න.

- i. පුළුටු වැඳිරිය
- ii. අඩක් පීරු කෙස් ඇතිව
- iii. පරවි පා බඳු පා ඇති
- iv. ගිහිබවට යන්නෙමි
- v. ළඟින් තැබීමට නොසුදුසු ය
- vi. පොරොන්දුව
- vii. විකුණාගනු ලැබුවෙකි
- viii. ඇපවීම

05. විවරණ සපයන්න.

- i. බ්‍රහ්මවරියං
- ii. අභිකඤ්ඤා සවර්තකඤා
- iii. බිණා ජාති
- iv. දෙවෙසු තාවතිංසෙසු
- v. සාවතීයං

06. සිංහලෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

- i. පළමු අවස්ථාවේ දී නන්ද තෙරුන්ගේ ජනපද කලාණිය පිළිබඳ ආකල්පය විස්තර කරන්න.
- ii. නන්ද තෙරුන් දෙවගනන් දුටු පසු ජනපද කලාණිය පිළිබඳ දක්වන ලද ආකල්පය විස්තර කරන්න.
- iii. නන්ද සූත්‍රයේ ඇතුළත් වර්ත ගණන නම් කරන්න.
- iv. දෙවගනන් පතා මහණදම් කරන නන්ද තෙර ඔබ යැයි උපකල්පනය කොට ඔබට දොස් නගන යහළුවන්ගේ කියමන් ලියා දක්වන්න.
- v. නන්ද තෙරුන්ගේ කථාව තේමා කොට රචිත නිර්මාණ එකතු කරන්න. (පොත් / ගීත / චිත්‍ර)

07. නන්ද සූත්‍රය ආශ්‍රයෙන් පාලි සංවාදයක් ලියන්න.